

Wypozażenie wnętrz. Współczesne gięte meble stanowią efektowną propozycję zarówno do wnętrz klasycznych, jak i nowoczesnych

Niezwykle trudna sztuka gięcia drewna

Dorota Dejmek
dorota.dejmek@dziennik.krakow.pl

Styl Thonet to jeden z najbardziej rozpoznawalnych kierunków w historii meblarstwa. Legendarne meble gięte stały się źródłem inspiracji dla wielu uznanych artystów i projektantów. Przykładem udanej, współczesnej adaptacji dorobku Michaela Thoneta są wzory czeskiej marki.

Nowatorska technologia
Styl Thonet swoją nazwę zawdzięcza pomysłodawcy, czyli osobie Michaela Thoneta, niemieckiego stolarza, który opracował autorską technologię gięcia drewna przy zastosowaniu pary wodnej.

Michael początkowo eksperymentował z materiałem klejonym z kilku warstw forniru. Z czasem Thonet przestał używać do produkcji mebli drewna klejonego warstwowo, zastępując je prętami bukowymi. Drewno było rozniekane poprzez gotowanie w wodzie lub parze wodnej, a następnie suszone w specjalnych metalo-

wych formach, które przejmowały napięcia związane z suszeniem i zapobiegały pękaniu materiału.

Gięta buczyna stała się jednym ze znaków rozpoznawczych stylu Thonet. Michael w 1837 r. kupił fabrykę kleju, którą zaczął wykorzystywać do produkcji mebli według swojego innowacyjnego pomysłu. Poza ciekawym wyglądem, meble z jego manufaktury były dość tanie w produkcji i pozwalały na znaczną oszczędność materiału. Przeszkodą na drodze dalszego rozwoju fabryki był brak patentu umożliwiającego sprzedaż mebli we Francji, Wielkiej Brytanii, Rosji czy Niemczech. Kluczowym momentem w karierze Thoneta było spotkanie kanclerza i ministra spraw zagranicznych Klemensa von Metternicha, który był fanem jego talentu. Na zaproszenie Metternicha stolarz przeniósł się z rodzimych Niemiec do Wiednia. W działalność produkcyjną zaangażował swoich pięciu synów i w 1849 r. założył firmę pod nazwą Gebrüder Thonet.

Krzesełko Merano to współczesna adaptacja stylu Michaela Thoneta

Krzesełko numer 14

Najbardziej rozpoznawalnym meblem z fabryki Braci Thonet były krzesła, ale fabryka produkowała również m.in. wieszaki na ubrania i stoliki. Charakterystyczne meble gięte sygnowane nazwiskiem Thonet cieszyły się rosnącą popularnością

w całej Europie. W 1851 r. Thonet nagrodzony został brązowym medalem za projekt krzesła podczas Wystawy Światowej w Londynie. Najbardziej charakterystycznym meblem z fabryki Thoneta było tzw. krzesło nr 14, które po dzisiejszy dzień jest atrakcyjnym ekspozycy-

natem na rynku antykwarycznym, pomimo tego, że do 1930 r. wyprodukowano je w liczbie blisko 50 milionów egzemplarzy.

Za ten najslyniejszy model krzesła Thonet uhonorowany został podczas Wystawy Światowej w Paryżu w 1867 r. Po jego śmierci w 1871 r. firmę przejęli synowie August i Karo.

Kontynuacja tradycji

Tradycja produkcji mebli giętych znalazła kontynuatorów. Jednym ze współczesnych entuzjastów stylu Thonet jest czeska marka Ton.

Meble z tej fabryki nie są wiernym odwzorowaniem klasycznych wzorów i modeli autorstwa Michaela Thoneta, a ich nowoczesną adaptacją. Dzięki temu gięte meble stanowią propozycję nie tylko do wnętrz utrzymanych w klasycznej stylistyce, ale również nowoczesnych apartamentów czy domów.

Projektantom udało się zachować elegancję i delikatną linię stylu Thonet, a jednocześnie nadać meblom nowoczesny charakter.

Firma produkuje fotele, ławki, ale przede wszystkim krzesła i stoły. I odnosi sukcesy. Np. krzesło Merano zostało nagrodzone w 2011 r. prestiżową w świecie wzornictwa nagrodą Reddot design award. Merano to dębowe, gięte krzesło zaprojektowane przez Włocha Alexa Guflera. O jego dekoracyjności decydują dwa gięto-klejone elementy drewniane, skrzyżowane pod kątem prostym, służące za siedzenie i oparcie. Całość oparta jest na nietypowych dla stylu Thonet prostych nogach.

– Czeska marka powstała w oparciu o założoną w 1861 r. fabrykę mebli giętych w Bystricy pod Hostynem, której fundatorem był nie kto inny jak Michael Thonet – mówi Katarzyna Szymanik z firmy Formazone. – Ton jako spadkobierca dziedzictwa Thoneta ma wyjątkowość na produkcji legendarnego krzesła nr 14.

Lokalizacja fabryki nie jest przypadkowa, gdyż Bystrica otoczona jest lasami bukowymi. Jest to najstarsza tego typu manufaktura na świecie.